

MINISTERUL MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

Raport de activitate
al Instituției Publice „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor
în domeniul Mediului”,
anul 2023

Viziunea, misiunea și valorile

Cartea de vizită a instituției IP ONIPM:

1. IP Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului a fost instituită prin Hotărârea Guvernului 1249/2018, care statuează misiunea, valorile și viziunea instituției.

2. Misiunea IP ONIPM: a oferi suport Ministerului Mediului și structurilor organizaționale din sfera sa de competență, în scopul implementării eficiente a proiectelor de asistență financiară și tehnică externă și internă în domeniul mediului, precum și de a crea premisele necesare pentru desfășurarea în condiții de legalitate și transparență a procedurilor de identificare, evaluare, selectare, finanțare și monitorizare a proiectelor în domeniul respectiv, în vederea asigurării administrării eficiente a FNM (*Sursă: pct. 8 HG 1249/2018*)

Descrierea generală a IP ONIPM:

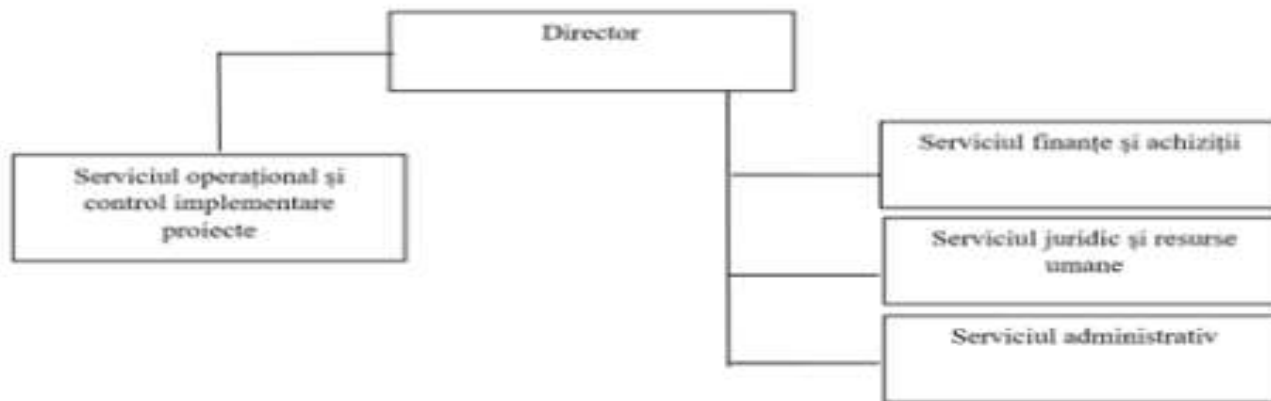
- IP ONIPM, creată prin HG 1249/2018
- Ministerul Mediului este **fondator** al IP ONIPM
- **Statutul IP ONIPM** este aprobat prin HG 1249/2018
- **Organele de conducere:** Comitetul de supraveghere și Directorul (organ executiv)
- Staff permanent și staff non-permanent
- State de personal permanente – **8 funcții**
- Structural și organizațional are **4 servicii**
- Finanțarea IP ONIPM este de **la bugetul de stat sau alte surse legale**
- **Controlul financiar** al IP ONIPM îl exercită fondatorul și alte organe de control.
- Proiectele implementate de către IP ONIPM sunt **supuse anual auditului.**

Organigrama
instituțională

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

ORGANIGRAMA
Instituției Publice Oficiul Național de Implementare
a Proiectelor în Domeniul Mediului

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului"

Domeniile de competență

Protecția mediului

Schimbări climatice

Gestionarea durabilă a resurselor naturale

Fondul Național pentru Mediu

Funcțiile IP ONIPM

1) implementarea eficientă a proiectelor din domeniile de competență în conformitate cu obiectivele stabilite;

2) supravegherea și verificarea calității serviciilor prestate, lucrărilor și bunurilor furnizate în termenele stabilite;

3) administrarea mijloacelor financiare alocate proiectelor din domeniile de competență, în conformitate cu acordurile de asistență și bugetul aprobat;

3/1) administrarea Fondului;

4) elaborarea propunerilor de proiecte în domeniile de competență, coordonate la fiecare etapă cu Ministerul Mediului;

5) elaborarea și prezentarea rapoartelor de progres în implementarea proiectelor și utilizarea mijloacelor financiare destinate pentru proiecte.

1) implementează cadrul normativ și documentele cu privire la politicile statului în domeniul protecției mediului;

2) întreprinde măsuri pentru identificarea surselor suplimentare de finanțare a programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului;

3) coordonează activitățile autorităților și instituțiilor publice și ale persoanelor juridice de drept privat implicate în implementarea programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului finanțate de Fond, în scopul asigurării și realizării eficiente a sinergiei în cadrul acestora;

4) asigură desfășurarea procedurilor de identificare, evaluare, selectare și monitorizare a implementării programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului;

5) elaborează și înaintează autorității centrale pentru resursele naturale și mediu proiectul planului operațional anual de administrare a Fondului;

6) întreprinde măsuri de asigurare a transparenței în procesul de administrare a Fondului și de implementare a programelor și proiectelor în domeniul protecției mediului;

7) îndeplinește alte atribuții în domeniul protecției mediului, în conformitate cu prezentul Statut și cu alte acte normative.

**I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"**

Realizări în anul 2023

Elaborarea Manualului operațional per instituție, ce include toate procesele instituționale

Elaborarea și aprobarea Regulamentului de desfășurare a achizițiilor în cadrul instituției

Dezvoltarea paginii web instituționale

Gestionarea Fondului Național pentru Mediu

Inițierea discuțiilor EU LIFE

Inițierea reorganizării instituționale (modificarea HG 1249/2018)

Lansarea primului apel de proiecte structurat pe FNM conform Manualului operațional și prioritățile de mediu ale Ministerului

Desfășurarea misiunii de audit intern

Auditarea proiectelor implementate în cadrul instituției (3 proiecte auditate, din care 1 audit in curs)

Consolidarea comunicării și vizibilității instituționale

Executarea bugetului IP ONIPM

Bugetul instituției pentru anul 2023 „Contribuția Guvernului” a constituit **4 725 900.00 MDL**. La situația din 31 decembrie 2023 executat fiind **4 277 602,66 MDL** sau 90,5 la suta.

Nevalorificarea integrală a bugetului fiind condiționată în mare parte de plățile eventual prognozate pentru salarizarea echipei proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”

Implementatori

- Finanțatori
- Acorduri de Împrumut:
- BEI – 18.09.2019
- BERD - 04.01.2023
- E5P grant – 30.03.2023

1. *Proiectul „Deseuri solide în Republica Moldova”*

MINISTERUL MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

European Bank
for Reconstruction and Development

25 milioane Euro

European
Investment Bank

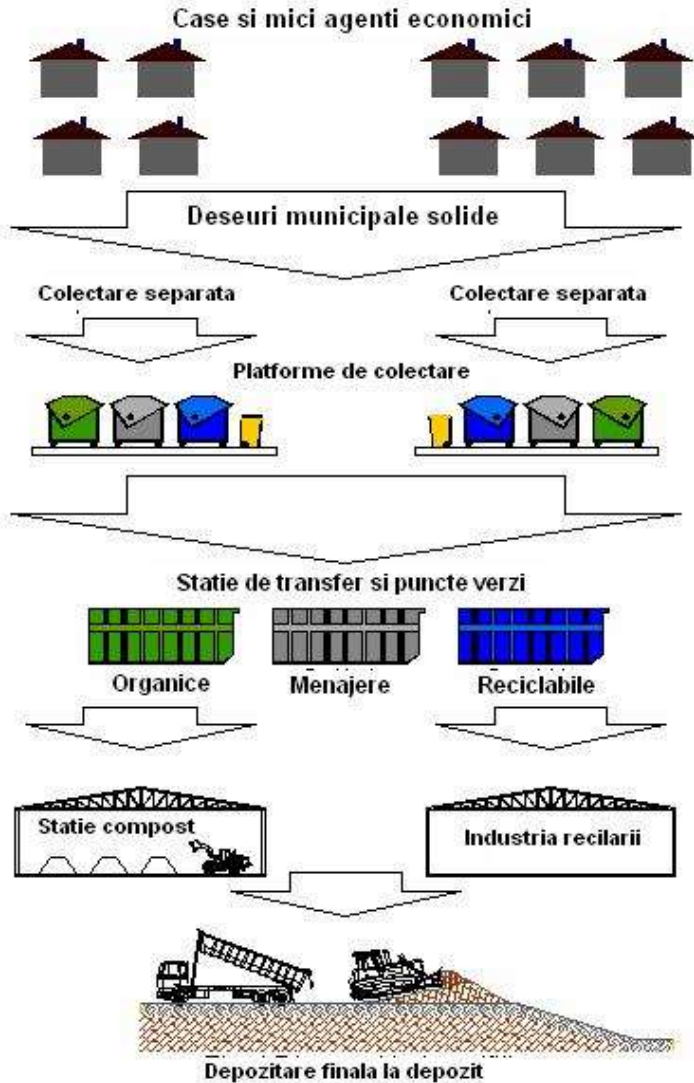
25 milioane Euro

E5P

5,6 milioane Euro

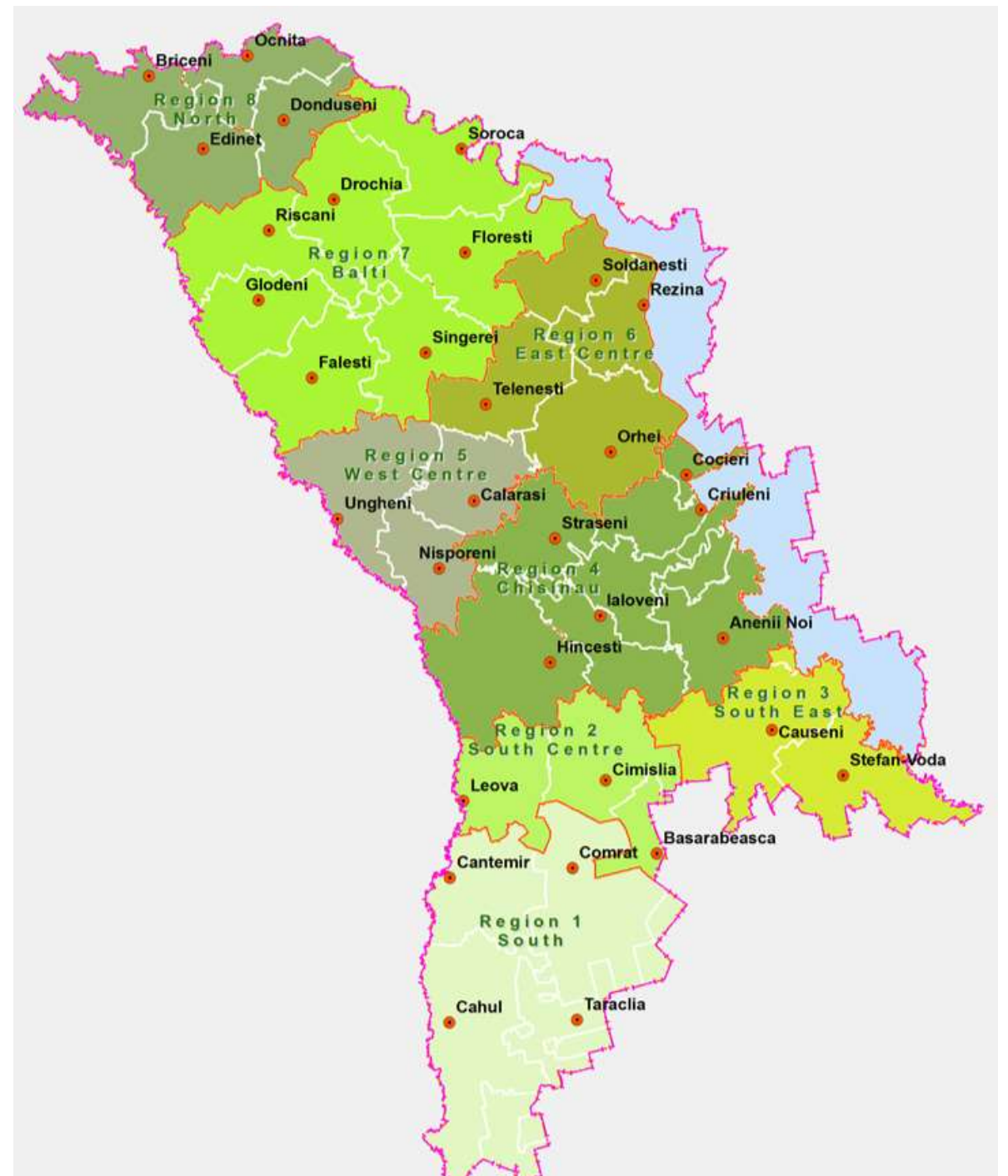
Sistem integrat de gestionare a deșeurilor solide

- **Colectarea selectivă a deșeurilor în zonele rurale și urbane;**
- **Platforme de colectare/containere individuale pentru deșeuri reciclabile și nereciclabile;**
- **Stații de transfer;**
- **Stații de sortare a reciclabililor;**
- **Stații de compost pentru fracția organică;**
- **Depozitare finală în depozitul sanitar regional.**
- **Închidere gunoiști neautorizate**

- Planificare regională în gestionarea deșeurilor:
- 8 Regiuni de Management al Deșeurilor

Buget 2023

Conform planificării bugetare anuale la proiectul „Deșeuri Solide în Republica Moldova” au fost planificați 75 500 000,00 MDL, la rectificare suma a fost actualizata la 2 000 000,00 MDL.

În anul 2023 nu a fost efectuată nici o tragere.

REALIZĂRI 2023

1. Selectarea echipei de proiect:
  - manager de proiect
  - specialist pe achiziții
  - specialist domeniu social și mediu (în proces)
  - inginer (în proces)

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

2. Proiectul GEF/UNEP: „Cadrul global pentru biodiversitate – proiect de sprijin pentru acțiuni timpurii în Republica Moldova”

Obiectivul proiectului: Accelerarea pregătirii de acțiuni timpurii pentru a implementa Cadrul global pentru biodiversitate post-2020, activități de revizuire și aliniere a obiectivelor naționale, NBSAP-urile, cadrele de monitorizare și finanțarea cu Cadrul global pentru biodiversitate.

Obiective specifice:

- 1. Revizuirea rapidă a NBSAP pentru alinierea la GBF post-2020**
- 2. Evaluarea sistemului de monitorizare a biodiversității**
- 3. Activități de finanțare a biodiversității**

Activități pentru atingerea obiectivelor:

Obiectivul specific 1:

1.1 Revizuire rapidă a NBSAP - 2020

1.2 Revizuirea și actualizarea obiectivelor naționale

1.3 Revizuirea și actualizarea NBSAP, elaborarea Programului Național de Biodiversitate – 2030, CGB

1.4 Consultanță cu principalele părți interesate și cu publicul larg în privința NBSAP

Obiectivul specific 2:

2.1 Evaluarea și identificarea lacunelor în sistemele de monitorizare

2.2 Revizuirea sistemului de generare a datelor, sistemului de monitorizare, validare și utilizate pentru luarea deciziilor

2.3 Implicarea sectorului academic, APL, ONG-urilor, instituțiilor de afaceri pentru a genera date despre biodiversitate

Obiectivul specific 3:

3.1 Efectuarea analizei cheltuielilor referitoare la biodiversitate

3.2 Estimarea costurilor pentru acțiunile legate de realizarea NBSAP

3.3 Determinarea și revizuirea subvențiilor dăunătoare pentru biodiversitate

3.4 Elaborarea unui plan de acțiune financiară

Cadrul global pentru biodiversitate – proiect de sprijin pentru acțiuni timpurie GEF/UNEP

Conform Acordului

		2023		2024	2025
Buget total, cu indicarea tranșelor	Perioada de implementare	Planificat / bugetat USD	Realizat USD	Planificat USD	Planificat USD
Buget total: 254115 USD prima tranșă 220000 USD	15.03.23- 15.04.25	96750	95352	125116	32249

Realizat conform planificării bugetului proiectului – **98,5%**

Conform planificării bugetare anuale

Planificat, MDL	Realizat, MDL	%
3 000 000,00	1 755 457,20	58,5

Activități realizate:

- S-a efectuat o revizuire rapidă a Strategiei și Planului Național de Acțiune pentru Biodiversitate, anii 2015 – 2020, pentru a determina coerența între obiectivele și acțiunile naționale cu noile obiective și acțiuni din Cadrul Global pentru Biodiversitate post 2020;
- Actualizate țintele naționale pentru a fi luate în considerare cerințele CGB, pentru a deveni operaționale (adică măsurabile, evaluate, explicite din punct de vedere spațial, acolo unde este cazul, bazate pe programe).
- SPNAB existentă a fost revizuită pentru actualizări în conformitate cu cerințele CGB și, după caz, au fost efectuate consultări cu părțile cointeresat pentru ca planul de acțiuni să fie aprobat la nivel național în timp util (Conceptul privind elaborarea Programului privind biodiversitatea pentru anii 2024-2030).

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

3. Proiectul GEF/UNEP: „Cadrul de implementare a biosecurității pentru managementul resurselor biologice în Moldova”

Obiectivul proiectului: Obiectivul principal al PPG este de a sprijini Ministerul Mediului al RM în pregătirea unui document de proiect de dimensiune medie, în conformitate cu PIF aprobat și cu cele mai recente linii directoare și modele ale UNEP și GEF

Activități pentru atingerea obiectivelor:

În faza de Pregătire a Proiectului (PPG) a fost dezvoltat un scenariu de referință informativ și cuprinzător, derivat din colectarea datelor și consultările părților interesate în Moldova:

- Starea mecanismelor/cadrului de reglementare (Politică, cadre juridice și instituționale)**
- Speciile Exotice Invazive (SAI)**
- Organismele Vii Modificate (OVM)**

Proiectul GEF/UNEP: Cadrul de implementare a biosecurității pentru managementul resurselor biologice în Moldova.

Conform Acordului

		2023		2024
Buget total, cu indicarea tranșelor	Perioada de implementare	Planificat/ bugetat USD	Realizat USD	Planificat USD
Buget total: 44793 USD prima tranșă debursată 34000 USD	23.12.22- 29.02.24	34000	33116	10793

Realizat conform planificării bugetului proiectului – **97,4%**

Conform planificării bugetare anuale

Planificat, MDL	Realizat, MDL	%
612 000,00	596 084,28	97,4

Activități realizate:

Finalizată propunerea de proiect "Cadrul de implementare a biosecurității pentru managementul resurselor biologice în Moldova", documentul final MSP a fost expediat spre examinare și aprobare către UNEP.

În faza de Pregătire a Proiectului (PPG) a fost dezvoltat un scenariu de referință informat și cuprinzător, derivat din colectarea datelor și consultările părților interesate în Moldova. Starea mecanismelor/cadrului de reglementare (Politică, cadre juridice și instituționale) ale Speciilor Exotice Invazive (SEI) și al Organismelor Vii Modificate (OVM) a fost revizuită pentru a identifica punctele forte și lacunele.

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

4.Proiectul PNUD/GEF-PIMS-6551

"Conservarea și managementul sustenabil al zonelor umede cu valoare de conservare înaltă din bazinul râului Prut"

Obiectivul proiectului este de a atinge integritatea ecologică a zonelor umede cheie de luncă inundabilă din bazinul râului Prut, asigurând o stare pozitivă a biodiversității, a resurselor de pământ și apă, precum și a serviciilor ecosistemice. Acest lucru se va realiza prin dispoziții pentru debitul minim de mediu și repararea hidrologică a zonelor umede aflate în declin și consolidarea managementului AP care găzduiesc habitate valoroase ale zonelor umede și specii-cheie.

Investiția GEF se va baza pe o abordare integrată de management al bazinului râului care asigură continuitatea serviciilor ecosistemice ale zonelor umede care susțin viața în bazinul râului Prut pentru aproximativ 20.803 ha de zone umede de mare valoare din Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”, Rezervația Naturală „Pădurea Domnească” și lunca inundabilă alăturată.

Perioada de implementare: 2023-2027.

Valoarea proiectului: total 913242 USD, grant din partea GEF -863 242 USD, PNUD-50 000 USD.

Finanțator și implementator: GEF-PNUD, partener de implementare Ministerul Mediului prin IP ONIPM.

1. Activitățile planificate versus activitățile realizate.

Activitățile în cadrul proiectului "Conservarea și managementul sustenabil al zonelor umede cu valoare de conservare înaltă din bazinul râului Prut" au început cu data de 10 august 2023, după aprobarea planului de lucru pentru anul 2023 de către Comitetul de Supraveghere al proiectului.

Reieșind din planul de lucru au fost demarate activitățile după cum urmează:

- **Activitatea 1.1.1.1. Dezvoltarea modificărilor legale pentru a aborda gestionarea îmbunătățită a zonelor umede, inclusiv sprijinul pentru noua SNPACB.**
- ✓ **Activitate realizată. Proiectul de modificare a cadrului legal în domeniul zonelor umede a fost expediat către Ministerul Mediului.**
- **Activitatea 1.1.1.3. Sprijin pentru revizuirea Regulamentului de exploatare a Nodului hidrotehnic Stânca-Costești pentru a include debitul ecologic minim revizuit luând în considerare schimbările climatice.**
- – Livrabil în curs de aprobare.
- **Activitatea 1.1.2.1 Îmbunătățiri în cadrul legal de administrare a Fondului Ecologic Național, pentru creșterea sprijinului AP și zonelor umede.**
- – Livrabil în curs de aprobare.
- **Activitatea 1.1.3.1. Consolidarea capacităților tehnice pentru conservarea biodiversității în planurile și strategiile locale.**
- – Livrabil în curs de aprobare.
- **Activitatea 1.1.3.2. Elaborarea pașapoartelor pentru speciile critice și integrarea considerațiilor privind biodiversitatea în planurile de dezvoltare locală.**
- – Livrabil în curs de aprobare.
- **Activitatea 2.1.1.1. Includerea Rezervației Științifice „Pădurea Domnească” pe lista zonelor umede protejate de Convenția internațională Ramsar.**
- – Livrabil în curs de aprobare.
- **Activitatea 2.2.1.1. Reîmpădurirea ecosistemelor forestiere riverane degradate din Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”.**
- – Proiecte de împădurire / reîmpădurire în curs de elaborare.

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

***Valorificarea resurselor (Suma si %), conform bugetului proiectului specificat in
Acord, per total si per perioada 01.01.2023-18.12.2023.***

Bugetul pentru anul 2023 a fost aprobat de către Comitetul de Supraveghere a proiectului (proces-verbal nr.1 din 10.08.2023) - 145.350 USD.

La situația din 18.12.2023 sunt valorificate 10404 USD -7%, din valoarea totală a proiectului.

5. Proiectul „Implementarea tranșei 1 din etapa III a Planului de management pentru suprimarea eșalonată a HCFC în Republica Moldova (HPMP III, tranșa 1 componenta UNEP)”

Perioada de implementare: Ianuarie 2022 – Decembrie 2024;

Buget total: US\$ 51,500;

Donator: Fondul Multilateral pentru Implementarea Protocolului de la Montreal;

Agencia implementatoare: UNEP;

Partenerul de Implementare: Instituția Publică „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului”
(Unitatea Națională a Protocolului de la Montreal).

Obiectivul: Crearea unui mediu favorabil pentru ca Republica Moldova să-și îndeplinească obligațiile complete de suprimare a consumului de HCFC până în anul 2030, permițând 2,5% din consumul de bază pentru deservire în perioada anilor 2030-2040. În acest sens sunt propuse un șir de activități de susținere și anume:

- a) ajustarea cadrului normativ național cu legislația europeană în vederea asigurării procesului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor (HCFC-urilor);
- b) măsuri de dezvoltare a capacităților tehnice;
- c) instruirea și calificarea tehnicienilor frigotehniști și a inspectorilor de mediu;
- d) consolidarea Asociației Obștești a tehnicienilor din domeniul frigorific: materiale pentru creșterea gradului de conștientizare a tehnologiei, masa rotundă tehnologică / stand expozițional cu alternative;
- e) consolidarea capacității Serviciului Vamal pentru executarea, conform competențelor, a obligațiilor asumate în cadrul tratatelor internaționale din domeniu.

Activități realizate în 2023 pentru atingerea obiectivelor:

- 1) Au fost instruiți 40 de specialiști din sectorul frigorific, condiționare a aerului și pompe de căldură (RACPC) în cadrul a două evenimente (14-18 martie 2023, 20-24 martie 2023). Toți participanții au fost evaluați și li s-au acordat certificate de competență profesională (în conformitate cu prevederile HG nr. 483/2019).
- 2) Au fost instruiți 20 de funcționari vamali din prima linie, care lucrează atât în posturile vamale de frontieră, cât și în posturile vamale interne, funcționarii responsabili de analiza riscurilor, controlul vamal și facilitarea comerțului. (12 septembrie 2023).
- 3) Au fost instruiți 38 de inspectori de mediu din cadrul Inspectoratului de Mediu cât și din cadrul inspectoratelor teritoriale (29 noiembrie 2023)
- 4) Au fost contractați doi experți naționali care au acordat suport Ministerului Mediului pentru elaborarea analizei ex-ante a impactului Programului de suprimare eşalonată a hidrofluorcarburilor, precum și suport la elaborare de documente de politici aferente ratificării Amendamentului de la Kigali.
- 5) Au fost publicate materiale de suport pentru specialiștii din sectorul frigorific, condiționare a aerului și pompe de căldură privind noii agenți frigorifici și standardele de securitate referitor la aceștia.

Bugetul proiectului:

- Proiect multianual
- Perioada de implementare al proiectului 01.01.2022-31.12.2024
- Buget planificat 51 500.00 USD
- Debursat – 50 000.00 USD
- Valorificat în anul 2022 – 8 400.00 USD
- Valorificat în anul 2023 – 23 680.00 USD
- Valorificat până la momentul actual – 32 080.00 USD, ceea ce constituie **62,3%** din valoarea proiectului.
- Planificat spre realizare în anul III de implementare al proiectului (anul 2024) - 19 420.00 USD.
- Conform planificării bugetare anuale (anul 2023) reflectate în bugetul de stat au fost valorificați circa 391 077.51 MDL, ceea ce constituie 60,9 la sută din planificat.
- Celelalte activități sunt planificate spre realizare în anul 2024 și astfel, către 31.12.2024 urmează a fi valorificat bugetul integral al proiectului.

5.2 Proiectul „Implementarea tranșei 1 din etapa III a Planului de management pentru suprimarea eșalonată a HCFC în Republica Moldova (HPMP III, tranșa 1 componenta UNDP)”

Activități realizate în 2023 pentru atingerea obiectivelor:

- 1) A fost elaborat Ghidul de bune practici privind schemele de recuperare, reciclare și reutilizare a SDO; La fel, au fost lansate procedurile necesare tipăririi acestui Ghid.
- 2) A fost lansat concursul de achiziții pentru procurarea echipamentului necesar pentru sistemul de recuperare, reciclare și reutilizare a SDO (inclusiv: unități de reciclare, unități de recuperare și pompe de vid, butelii, cântare, colectoare, identificatori de agent frigorific) către Centrul de recuperare care va fi creat în parteneriat cu o importantă companie de service RAC.
- 3) Au fost procurate 36 de seturi de detectoare electronice de scurgere a agenților frigorifici care urmează a fi transmise către Inspectoratul pentru protecția mediului.
- 4) A fost contractați experții pentru elaborarea studiului care va identifica numărul de companii interesate/eligibile ce vor dori să participe la un program de stimulare pentru extinderea tehnologiilor cu putere de încărcare redusă a agenților frigorifici în sectoarele supermarketurilor și al depozitelor frigorifice; pe baza rezultatelor studiului, să elaboreze și să pună în aplicare un program de sensibilizare pentru promovarea eliminării treptate a HCFC și a extinderii tehnologiilor cu putere de încărcare redusă a agenților frigorifici în sectoarele respective, furnizând expertiză tehnică și consultativă în legătură cu dezvoltarea și punerea în aplicare a programului demonstrativ de noi tehnologii privind agenții frigorifici naturali.

6. Proiectul „Republica Moldova: Pregătirea Comunicării Naționale Cinci în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite pentru schimbările climatice”

Donator / Agenția de Implementare	GEF / UNEP
Tip de finantare	Grant
Valoarea proiectului	500,000 USD
Valoarea tranșelor pe ani	2019 - 38,555.09 USD 2020 - 83,513.59 USD 2021 - 218,265.58 USD 2022 - 107,031.70 USD 2023 - 52,634.04 USD
Perioada de implementare	05.08.2019-30.11.2024
Obiectivele proiectului	Obiectivul proiectului este de a elabora și prezenta Comunicarea Națională Cinci (CN5) a RM către Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (CONUSC), în corespundere cu obligațiunile țării ce reies din Articolul 12.1(a) al Convenției și Decizia 1/CP.16.
Activități generale planificate spre realizare	Comunicarea Națională Cinci a Republicii Moldova către CONUSC, împreună cu două anexe tehnice (Raportul Național de Inventariere: 1990-2020, Surse de emisii și sechestrare a GES în Republica Moldova și Raportul privind Sistemul național de inventariere a emisiilor de gaze cu efect de seră în Republica Moldova - 2022) prezentate Secretariatului CONUSC.

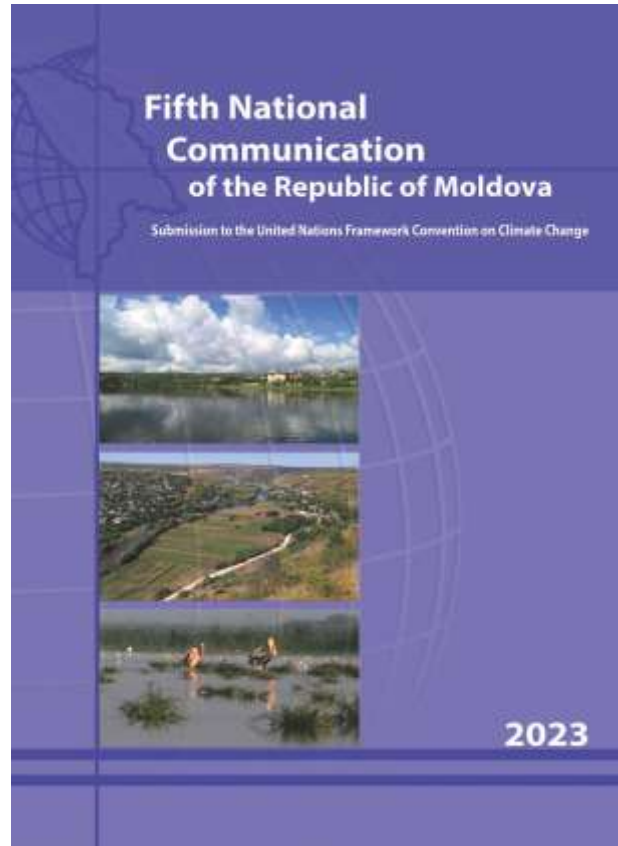
Bugetul proiectului:

- Proiect multianual
- Buget planificat 500000.00 USD
- Planificat conform Acordului în anul 2023 – 52634.04 USD
- Valorificat în anul 2023 – 33852.53 USD
- Executat în anul 2023 – 64%.
- Valorificat până la momentul actual – 481218,4 USD, ceea ce constituie **96,0%** din valoarea proiectului.
- Planificat în bugetul instituției în anul 2023– 1026600,00 MDL
- Executat în anul 2023 – 605 000,00 MDL, ce constituie – 58,9%.

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului"

Rapoarte și publicații, 2023

https://unfccc.int/sites/default/files/resource/Moldova_NC5_EN_web.pdf

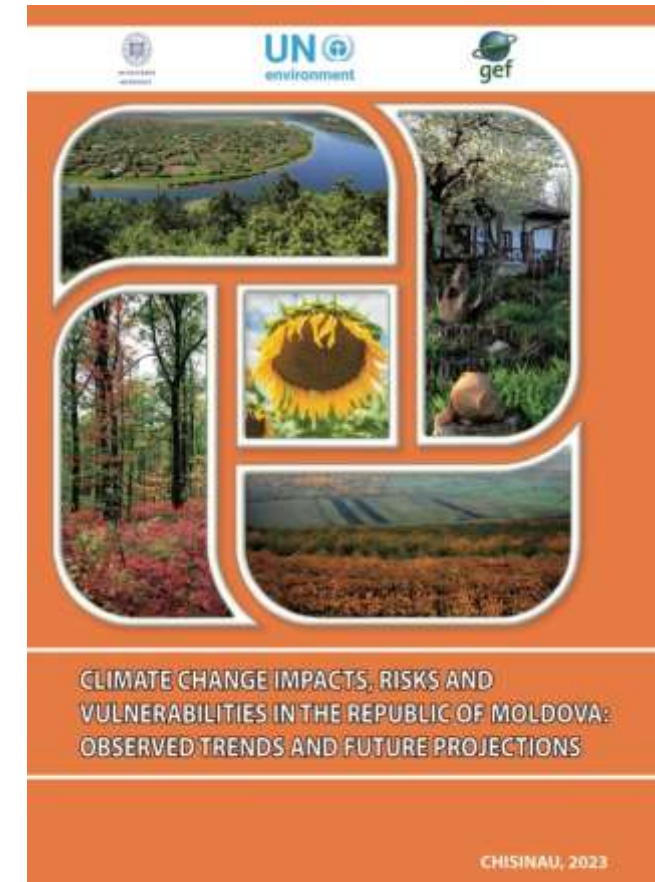

Climate Change in the Republic of Moldova: Observations and Projections

Taranu Lilia, Deveatti Dumitru, Taranu Ioan Sabin, Trescilo Lidia, Bugaeva Tatiana & Igor Berca, members of the "Climate Modelling, Vulnerability Assessment, Climate Change Impacts and Adaptation Measures" Working Group, UNEP/GEF Project "Republic of Moldova: Preparation of the Fifth National Communication to the United Nations Framework Convention on Climate Change"

CHISINAU, 2023

https://www.researchgate.net/publication/373138048_Climate_Change_in_the_Republic_of_Moldova_Observations_and_Projections

CLIMATE CHANGE IMPACTS, RISKS AND VULNERABILITIES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA: OBSERVED TRENDS AND FUTURE PROJECTIONS

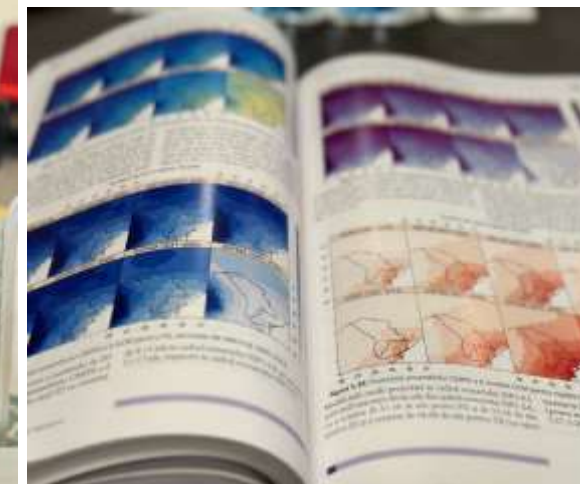
CHISINAU, 2023

https://www.researchgate.net/publication/372914680_Climate_Change_Impacts_Risks_and_Vulnerabilities_in_the_Republic_of_Moldova_Observed_Trends_and_Future_Projections

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

Seminarul de finalizare a proiectului și raportarea rezultatelor obținute și incluse în Comunicarea Națională Cinci a RM către CONUSC, 26 mai 2023

Seminarul de finalizare a activității grupului tematic de lucru 2 „Atenuarea emisiilor de GES, sisteme domestice de monitoring, raportare și verificare” și raportarea rezultatelor obținute și incluse în Comunicarea Națională Cinci a RM către CONUSC, 24 mai, 2023

Seminarul de finalizare a activității grupului tematic de lucru 3 „Modelări climatice, evaluarea vulnerabilității, impactului schimbărilor climatice și măsurilor de adaptare” și raportarea rezultatelor obținute și incluse în Comunicarea Națională Cinci a RM către CONUSC, 25 mai 2023

Participarea experților naționali la seminarul de instruire organizat de Secretariatul CONUSC în Siem Reap, Cambodia, pentru țările din regiunea Europa de Est și Asia-Pacific 'Reporting information on climate change impacts and adaptation, and support needed and received in relation to adaptation reporting, 26-29 Septembrie 2023

4 seminare regionale (Cantemir, Comrat, Ungheni și Drochia), pe parcursul cărora a fost prezentate și consultate cu instituțiile și societatea civilă rezultatele obținute în cadrul CN5, 19 septembrie, și 12, 13, 15 octombrie, 2023

7. Proiectul Republica Moldova „Pregătirea primului Raport Bienal de Transparență în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite pentru schimbările climatice”

Donator / Agenția de Implementare	GEF / UNEP
Tip de finanțare	Grant
Valoarea proiectului	484,000 USD
Valoarea tranșelor pe ani	2022 – 6,000.00 USD 2023 – 256,047.18 USD 2024 – 218,252.82 USD 2025 – 3,700.00 USD
Perioada de implementare	19.08.2022 - 31.03.2025
Obiectivele proiectului	Obiectivul proiectului este de a elabora și prezenta primul Raport Bienal de Transparență (BTR1) al RM către Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (CONUSC), în corespundere cu obligațiunile țării ce reies din Articolul 13 al Acordului de la Paris și Decizia 18/CMA.1.
Activități generale planificate spre realizare	Primul BTR1 al RM către CONUSC, împreună cu anexa tehnică - Raportul Național de Inventariere: 1990-2022, Surse de emisii și sechestrare a GES în RM, prezentate Secretariatului CONUSC pînă către 31 decembrie 2024

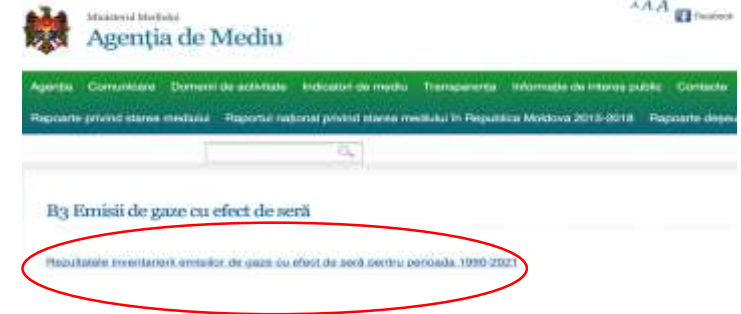
Bugetul proiectului:

- Proiect multianual
- Buget planificat 484 000.00 USD
- Planificat spre executarea conform Acordului în anul 2023 – 256 047,18 USD
- Valorificat în anul 2023 – 238 232,18 USD
- Executat în anul 2023 – **93%**.
- Valorificat până la momentul actual – 244 232,18 USD, ceea ce constituie 50% din valoarea proiectului.
- Planificat în anul 2023 în bugetul instituției – 4 608 000,00 MDL
- Executat în anul 2023 – 4 235 400.00 MDL, ceea ce constituie 91,9%

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului"

Compilarea inventarului național de gaze cu efect de seră pentru perioada 1990-2022

Țintă:	Inventarul național de gaze cu efect de seră compilat la nivel național și sectorial: sectorul 1 "Energie", sectorul 2 "Procesele industriale și utilizarea produselor", sectorul 3 "Agricultură", sectorul 4 "Folosința terenurilor, schimbarea categoriilor de folosință a terenurilor și silvicultura", sectorul 5 "Deșeuri" pentru perioada 1990-2021 compilat către 30 septembrie 2023.
Indicator 1	Datele privind activitatea colectate pentru anul 2021 prin chestionarea instituțiilor care fac parte din Sistemul Național de Raportare și Monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații ce țin de schimbările climatice (referință la Anexa 3 a HG 1277/2018).
Indicator 2	Fișiere MS Excel cu calculele inventarului național de gaze cu efect de seră pentru perioada 1990-2021, în conformitate cu cerințele de raportare expuse în Ghidul IPCC 2006.
Indicator 3	Tabelele comune de raportare (CRT) cu rezultatele inventarului național de gaze cu efect de seră pentru perioada 1990-2021.
Indicator 4	Inventarului național de gaze cu efect de seră pentru perioada 1990-2021 compilat și prezentat la Agenția de Mediu.
Impactul urmărit	Monitorizarea, Raportarea și Verificarea (MRV) emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) este realizată în conformitate cu cerințele stipulate în HG 1277/2018 în vederea respectării obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova în cadrul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (CONUSC) și Acordului de la Paris. Indicatorul 1 - realizat 100%, Indicatorul 2 - realizat 100 %, Indicatorul 3 – realizat 100 % Indicatorul 4 - realizat 100 % https://am.gov.md/ro/node/421

Evaluarea vulnerabilității, impactul schimbărilor climatice și măsurile de adaptare

- Analiza detaliată a datelor istorice (1961-2022) pentru a detecta schimbările climatice și a determina tendințele actuale ale temperaturilor și a precipitațiilor anuale și sezoniere, și a indiciilor extremelor.
- Descrierea scenariilor posibile pentru perioade de timp: 2021-2040, 2041-2060, 2061-2080, și 2081-2100, în raport cu perioada de referință, pentru scenariile socio-economice partajate (SSP) (SSP1-2.6, SSP2-4.5, SSP5-8.5), privind schimbările climatice în ZAE Nord, Centru și Sud.
- Evaluarea sensibilității, capacității adaptive și vulnerabilității climatice la schimbările climatice la nivel național și raional.
- Modelarea scurgerii anuale de apă (prezentată pe slaidul dat), și sezoniere în conformitate cu scenariile SSP1-2.6, SSP2-4.5 și SSP5-8.5 pentru perioadele 2021-2040, 2041-2060 și 2081-2100, în comparație cu perioada de referință, 1995-2014.
- Estimarea corelației maladiilor sistemului circulator, respirator, digestiv cu temperatura medie, maximă, minimă a aerului și identificarea pericolelor climatice pentru sănătate.
- Evaluarea impactului schimbărilor climatice asupra sectorului agricol din Republica Moldova la nivel național și raional.

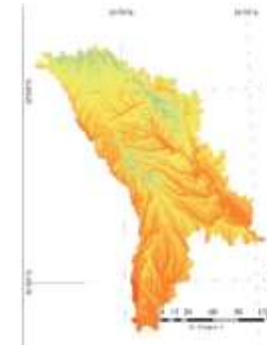

Figura 1. Scurgerea anuală de apă, SSP1-2.6, 2021-2040

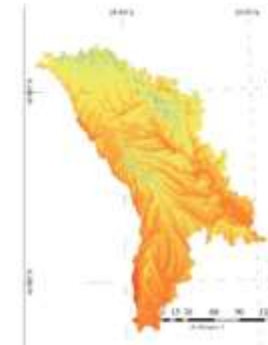

Figura 2. Scurgerea anuală de apă, SSP1-2.6, 2041-2060

Figura 3. Scurgerea anuală de apă, SSP1-2.6, 2081-2100

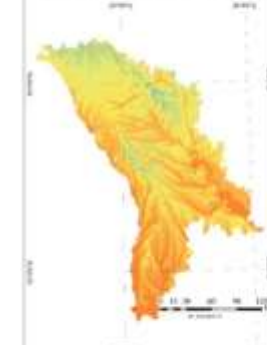

Figura 4. Scurgerea anuală de apă, SSP2-4.5, 2021-2040

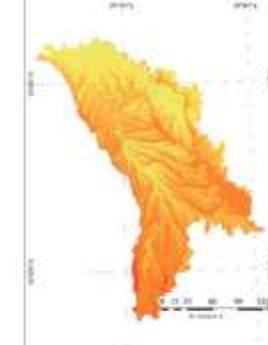

Figura 5. Scurgerea anuală de apă, SSP2-4.5, 2041-2060

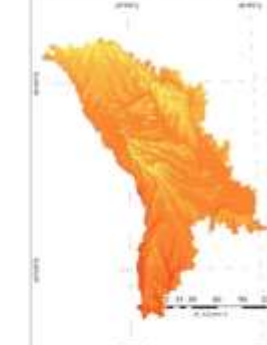

Figura 6. Scurgerea anuală de apă, SSP2-4.5, 2081-2100

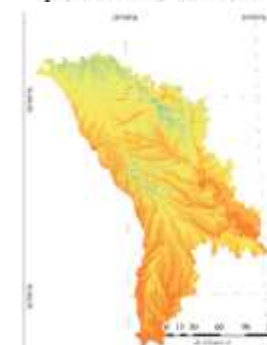

Figura 7. Scurgerea anuală de apă, SSP5-8.5, 2021-2040

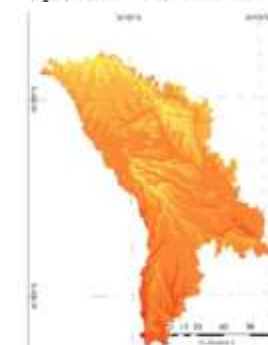

Figura 8. Scurgerea anuală de apă, SSP5-8.5, 2041-2060

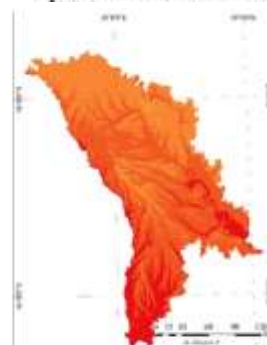

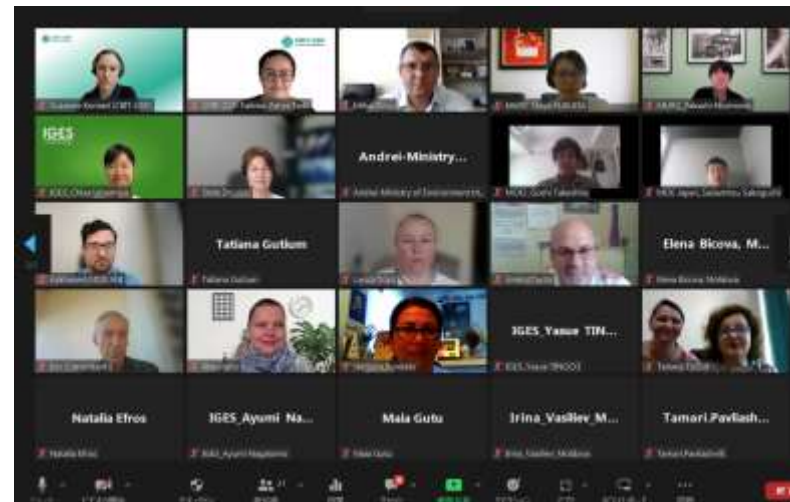
Figura 9. Scurgerea anuală de apă, SSP5-8.5, 2081-2100

Evaluarea și raportarea în BTR1 a RM către CONUSC a informațiilor necesare pentru a urmări progresul înregistrat în implementarea și realizarea NDC

O serie de instruirii pentru creșterea capacităților echipei:

- În data de 06 iulie echipa a participat în webinarul de introducere privind elaborarea BTR: „Training workshop for Eurasia, Central Asia and the Caucasus : Deep dive into tracking NDC mitigation commitments under the Paris Agreement” organizat de CBIT-GSP.
- Participarea echipei în data de 12 iulie 2023 la „Mutual Learning Program for Enhanced Transparency (MLP)”, organizat de IGES)Institute for Global Environmental Strategies, care are ca scop instruirea echipelor privind corectitudinea elaborării BTR și instruirea experților;
- Participarea în Almaty în data de 25-27 iulie 2023 la seminarul de instruire pe marginea culegerii datelor și completării tabelor CRT, care sunt cele mai importante în subiectul de monitorizare, verificare și raportare și sunt parte componentă a BTR;
- Participarea echipei la seminarele de identificare a măsurilor/politicilor și modul de descriere și calcul a emisiilor în cadrul .
- Participarea în cadrul celei de a doua etape a exercițiului MLP din 11 octombrie 2023, unde experții au prezentat pentru consultare măsurile elaborate și metodologia de calcul al acestora;
- În cadrul procesului de dezvoltare a BTR experții au avansat conform planului și au elaborat măsurile și politicile care vor sta la baza atingerii țintei de decarbonizare asumată de republica Moldova.

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

***8.SIP UNEP „Suport în procesul post-ratificare a Convenției Minamata de către
Republica Moldova prin consolidarea capacităților de reducere a riscurilor asociate
cu mercurul„***

Proiect finalizat

Lista studiilor, analizelor și proiecte de acte normative elaborate în cadrul proiectului

- Raportul cu privire la estimarea datelor și categoriilor de produse plasate pe piață ce conțin mercur sau compuși de mercur/adaos de mercur;
- Proiectul Regulamentului pentru gestionarea ecologică (depozitare) a deșeurilor de mercur;
- Strategia de comunicare și sensibilizare privind reducerea riscului de expunere la mercur și planul de acțiuni;
- Proiectul Ghidului privind gestionarea ecologică (depozitare) a deșeurilor care conțin mercur;
- Raportul de evaluare a instituțiilor din sectorul de sănătate care necesită substituirea dispozitivelor/obiectelor/produselor de măsurare cu mercur în Republica Moldova;
- Raportul analitic cost-beneficiu privind substituirea dispozitivelor/obiectelor/produselor de măsurare cu mercur în republica Moldova cu dispozitive alternative în instituțiile de sănătate;
- Proiectul planului operațional de aplicare a schemei de responsabilitate extinsă a producătorului pentru lămpi/corpuri de luminat;
- Raportul de evaluare a instituțiilor din sectorul de sănătate unde trebuie să fie distribuite obiecte și produse alternative de măsurare fără Hg.

Activități desfășurate

- 2 vizite de lucru în România și Germania pentru preluarea bunelor practici și experiențe (2021,2023)
- Training cu genericul: „Dezvoltarea cadrului legal, instituțional și operațional în domeniul gestionării și depozitării în siguranță a deșeurilor cu mercur. Provocări și realități (9-10 septembrie 2021)
- Atelier de lucru cu genericul ”dezvoltarea capacităților privind procedurile de elaborare a Planului de operare pentru produsele/obiectele/dispozitivele ce conțin mercur/compuși de mercur și ciclul de viață al acestora”!, desfășurat la 17 martie 2022
- Training de instruire în domeniul comunicării cu genericul: ”Stăpânirea competenței comunicative și formarea abilităților de comunicare”, desfășurat la 13 mai 2022, pentru 35 participanți din cadrul instituțiilor Parlamentului, guvernului și instituțiilor subordonate, mass-media, organizații neguvernamentale și mediu privat
- Workshop regional cu tematica „Enhancing environmental response to address and reduce risks associated with mercury and building institutional capacities in the Central and South Eastern Europe”, desfășurat în perioada 19-20 septembrie 2022 la Chișinău
- Alte activități

Bugetul proiectului

- Perioada de implementare August 2020- Septembrie 2023
- Valoarea proiectului 209 765.00 USD
- Valorificat 202 457.36 USD sau circa 96.5%.

Echipament procurat

- Procurarea echipamentului:
  - **15 containere** pentru instituțiile medicale (în special unde se regăsesc femei și copii) pentru depozitarea deșeurilor cu mercur
  - **200 termometre** fără Hg
  - **15 tonometre** fără Hg
  - **1 laptop**

FONDUL NAȚIONAL PENTRU MEDIU

Obiective:

1. Relansarea activității FNM conform noilor prevederi de funcționare
(punerea în aplicare a HG 711/2022)
2. Un apel de proiecte desfășurat
(conform Manualului operațional al FNM aprobat)
3. Finalizarea maximal posibilă a relațiilor contractuale **ISTORICE ASUMATE** de până la intrarea în vigoare a HG 711/2022.

Obiective realizate

1 Apel de proiecte desfășurat

266 – note conceptuale de proiecte de mediu înregistrate

❖ 149 – propuneri de proiecte de mediu examinate

❖ 1 - Ghid de implementare a proiectelor finanțate din FNM aprobat

Relații contractuale ante-reformă

80 – contracte de finanțare în acțiune la început de an

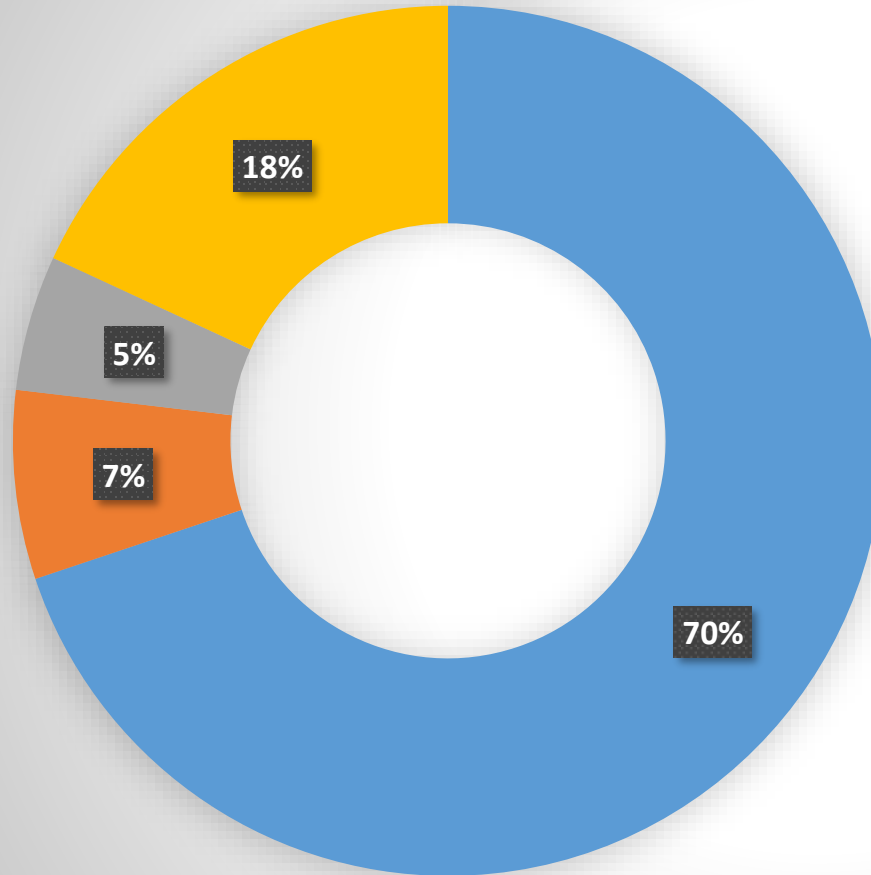
28 – contracte finalizate pe parcursul anului, ceea ce reprezintă 35 la sută

52 – contracte de finanțare valide până la 31.05.2024

Bugetul FNM
2023 –
75 milioane de lei

Valorificat:
47,5 milioane de lei
sau
63,3 la sută.

Valorificare pe domenii, în mii lei

- apă și sanitație - 33.145,4 mii lei
- managementul integrat al deșeurilor - 3.328,2 mii lei
- protecția biodiversității - 2.385,0 mii lei
- managementul resursei de apă - 8.586,7 mii lei

A close-up photograph of several vibrant green leaves, likely from a plant like a peace lily, with prominent parallel veins. The leaves are layered and fill the frame, creating a rich, textured background. The lighting is soft, highlighting the natural sheen of the foliage. In the center-left area, the words "EU LIFE" are printed in a clean, white, sans-serif font.

EU LIFE

Reușite

- ❑ 13 iunie 2023 – Info Session Day, cu participarea CINEA. Cca 90 de participanți;
- ❑ septembrie 2023 – 8 aplicații depuse, 1 aplicație de proiect validată de UE;
- ❑ septembrie 2023 – Italia a devenit EU LIFE Mentor pentru Republica Moldova;
- ❑ 16-17 noiembrie 2023 – participarea RM la reuniunea Comitetului EU LIFE;
- ❑ 19 decembrie 2023 - ședință de cunoștință cu echipa Italiei;
- ❑ Desemnarea Punctului Național de Contact pentru EU LIFE.

MINISTERUL MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

FONDUL NAȚIONAL PENTRU MEDIU

Sursa finanțării programelor și proiectelor în
domeniul protecției mediului

PROIECTE

Noutati

Inspectorii de mediu au fost instruiți referitor la noi metode de identificare a produselor ce conțin substanțe ce distrug stratul de ozon

29 noiembrie 2023, Chișinău – Circa 40 de inspectori de mediu, care își desfășoară activitatea în cadrul Inspectoratului pentru Protecția Mediului, dar și în subdiviziunile din raioanele Cimișlia, Nisporeni, Drochia, Edineț, Ialoveni, Strășeni, etc., au învățat noi metode de identificare a produselor ce conțin substanțe ce distrug stratul de ozon (SDO) și au cunoscut ultimele actualizări ale cadrului legislativ național în domeniu. Instruirile au avut loc în cadrul unui atelier...

La Bruxelles se desfășoară cea de-a 4 reuniune a Comitetului Programului LIFE

17 noiembrie 2023 – Directorul Oficiului Național de Implementare a Proiectelor în domeniul Mediului (ONIPM) din țara noastră, Nicolae Anaut, participă la cea de-a 4 reuniune a Comitetului Programului LIFE, ce se desfășoară în perioada 16-17 noiembrie curent, la Bruxelles. Evenimentul este organizat de Comisia Europeană și are obiectivul de a discuta despre implementarea programului de lucru multi anual pentru perioada anilor 2025-2027. Reuniunea se desfășoară...

Site IP ONIPM

Conținut

- Pagina web ONIPN oferă toate informațiile despre cele mai recente știri legate de instituție, proiecte actuale, anunțuri noi, precum și informații publice legate de activitatea echipei ONIPM. Pe măsură ce datele noi devin disponibile, acestea sunt publicate prompt pe site pentru ca populația interesată să se familiarizeze cu ele.

Anunțuri
2023-11-20

I.P. „Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în Domeniul Mediului” anunță concurs privind achiziționarea serviciilor de consultanță în cadrul proiectului „Consolidarea Instituțională pentru implementarea Protocolului de la Montreal în Republica Moldova, faza 12”

2023-11-03

Anunț de selectare a prestatorului de servicii pentru elaborarea proiectelor de execuție la lucrările de împădurire/reimpădurire a ecosistemelor riverane degradate din Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”

2023-11-03

Instituția Publică " Oficiul Național de Implementare a Proiectelor de Mediu", anunță concurs repetat, privind achiziționarea serviciilor de consultanță în cadrul proiectului PNIID/GEF.PIMC-6551" Conservarea și managementul sustenabil al zonelor umede cu

Audit

Rapoarte de audit - „Republica Moldova: Pregătirea C conformitate cu prevederile Convenției - cadru a Orgar schimbarea climei (CONUSC)”

Rapoarte de audit - Proiectul SIP UNEP „Suport în p Minamata de către Republica Moldova prin consoli riscurilor asociate cu mercurul”

Proiecte & Programe

Proiectul UNEP/GEF: Cadrul global pentru biod timpurie.

Proiectul UNEP/GEF: Cadrul de implementare a resurselor biologice în Moldova

Proiectul „Conservarea și gestionarea durabi valoare naturală înaltă din bazinul râului Prut

Proiectul SIP UNEP „Suport în procesul pos Republica Moldova prin consolidarea capaci mercurul”

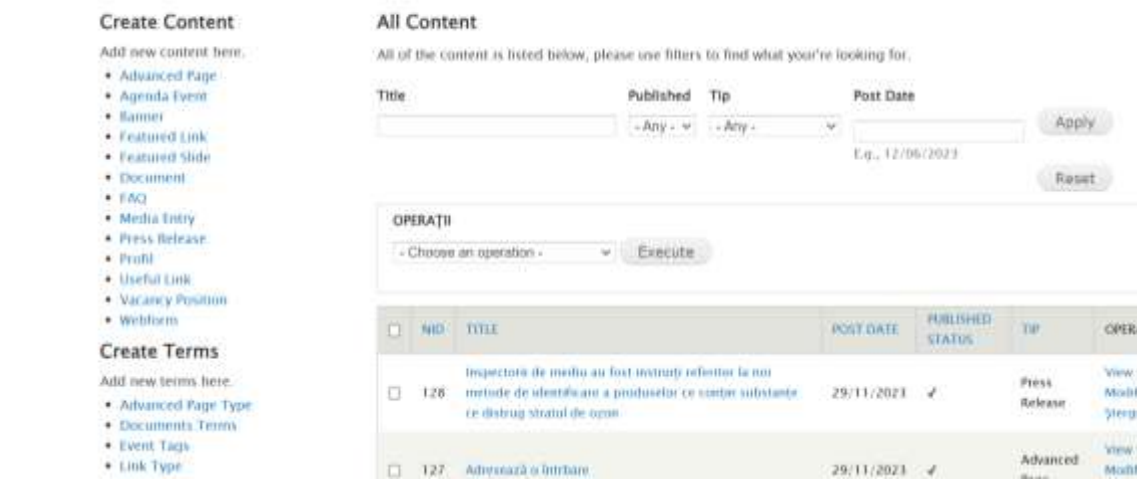
Planul de management pentru eliminarea eşal III

Designul paginii web

Șablonul și numele de domen al paginii web este oferit cu titlu gratuit de I.P. "Serviciul Tehnologia Informatiei și Securitatea Cibernetică".

Mentenanța tehnico-tehnologică la fel este oferită de I.P. STISC.

Obiectivele realizate în procesul de comunicare și informare publică

1. Informarea publicului și asigurarea accesului la informația cu caracter public privind activitatea ONIPM
2. Asigurarea transparenței în procesul decizional și activitatea instituțională;
3. Sporirea vizibilității ONIPM

Activități realizate pentru atingerea obiectivelor:

Obiectivul 1: elaborate, redactate și diseminate 33 de comunicate de presă și 18 avize/anunțuri informative/articole de presă privind activitățile desfășurate de ONIPM. Toate articolele informative au fost distribuite pe principalele canale de informare ale instituției. În total, au fost informați circa 35 mii de potențiali beneficiari/utilizatori/cetățeni asupra cărora au avut impact informațiile distribuite în mediul online. Cel mai mare impact (21 de mii) a avut comunicatul referitor la proiectele de mediu acceptate pentru ultima etapă de evaluare.

Obiectivul 2: publicate 23 de materiale informative cu referire la declarațiile de bună guvernare, planul de achiziții al instituției, rapoarte de audit, ghiduri, formulare, manuale, ordine, etc.

Obiectivul 3: creșterea cu 11% a numărului de urmăritori pe pagina de Facebook;

Principalele canale de informare utilizate:

pagina web a instituției

www.onipm.gov.md

pagina de Facebook ONIPM

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100067161134175>

Presă națională

1. <https://ecopresa.md/salvarea-stratului-de-ozon-o-victorie-globala-in-lupta-pentru-mediul/>
2. <https://www.moldpres.md/news/2023/09/16/23007261?fbclid=IwAR1MCi9X7JccApcQzpRzBtkTpSGvTlfRX8kspTn-ts3xqxNa9fV19CziVdM>
3. <https://customs.gov.md/ro/articles/functionarii-vamali-instruiti-in-domeniul-controlului-importului-exportului-substantelor-ce-distruge-stratul-de-ozon-sdo-1653-ro>
4. <https://stiri.md/article/social/curs-de-instruire-pentru-functionarii-vamali-in-ce-consta/>

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

Publicul țintă al activităților de comunicare

635 numărul total de urmăritori ai paginii de Facebook, locuitori
ai raioanelor Republicii Moldova

Bărbați **42.80%**

Femei **57.20%**

MINISTERUL MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

I.P. "Oficiul Național de Implementare a Proiectelor în
domeniul Mediului"

Mulțumesc pentru atenție!